

**UCHWAŁA NR XXXIII/222/2020
RADY MIEJSKIEJ W ŁOCHOWIE**

z dnia 30 grudnia 2020 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Łochów na 2021 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 ze zm.), art. 4¹ ust. 1,2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 ze zm.) oraz art. 10 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 Rada Miejska w Łochowie uchwała, co następuje:

§ 1.

Uchwała się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Łochów na 2021 rok w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Źródłem finansowania zadań niniejszego programu są środki finansowe budżetu gminy pochodzące z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

§ 3.

Zadania określone w załączniku będą realizowane od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 roku.

§ 4.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Łochowa.

§ 5.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Łochowie

Sławomir Piotr Ryszawa

Załącznik do Uchwały Nr XXXIII/222/2020 Rady
Miejskiej w Łochowie z dnia 30 grudnia 2020 r. w
sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i
Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 rok

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
W GMINIE ŁOCHÓW NA 2021 ROK**

Łochów, 2020

SPIS TREŚCI:

ROZDZIAŁ I	3
1.1 WPROWADZENIE	3
1.2. PODSTAWY PRAWNE.....	5
1.3. ADRESACI DZIAŁAŃ PROGRAMU.....	5
1.4 ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU	5
1.5 REALIZATORZY PROGRAMU	6
1.6. MONITOROWANIE PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ NA TERENIE GMINY ŁOCHÓW I EWALUACJA PROGRAMU	6
1.7 SPOSÓB SPRAWOZDANIA.....	6
ROZDZIAŁ II DIAGNOZA STANU PROBLEMÓW W ZAKRESIE UZALEŻNIEŃ I PRZEMOCY ORAZ ZASOBÓW W TYM OBSZARZE NA TERENIE GMINY ŁOCHÓW.....	7
2.1 POSTAWY WOBEC ALKOHOLU DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW GMINY	7
2.2 PRZEMOC W RODZINIE	9
2.3 PICIE ALKOHOLU ORAZ SPOŻYWANIE SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH WŚRÓD MŁODZIEŻY.....	10
2.4 POSTAWY WOBEC PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH PRACOWNIKÓW/ WŁAŚCICIELI PUNKTÓW SPRZEDAŻY NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH.....	13
2.5 DZIAŁANIE MIEJSKIEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH (MKRPA).....	14
ROZDZIAŁ III CELE I KIERUNKI DZIAŁAŃ PROGRAMU.....	15
3.1 CEL GŁÓWNY.....	15
3.2 CELE SZCZEGÓŁOWE	15
ROZDZIAŁ IV WYDATKI ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ PROGRAMU.....	21

ROZDZIAŁ I

1.1 WPROWADZENIE

Istotnymi problemami społecznymi występującymi w naszym kraju są problemy związane ze spożywaniem alkoholu, jak również używaniem substancji psychoaktywnych. Wynika to przede wszystkim z rozmiaru szkód jakie niosą za sobą takie działania. Wymienić możemy tu głównie: znaczące szkody zdrowotne, społeczne (tj. wypadki komunikacyjne, przemoc w rodzinie, rozkład życia rodzinnego, zakłócanie bezpieczeństwa publicznego, przestępczość) jak i ekonomiczne, które oprócz osób indywidualnych ponosi całe społeczeństwo.

W dalszym ciągu zauważyć można pewnego rodzaju „przyzwolenie społeczne” dla tego typu zachowań. Ma to swoje odzwierciedlenie w różnego rodzaju badaniach i raportach. W raporcie opublikowanym przez Światową Organizację Zdrowia pt. „Zagrożenia dla zdrowia światowego. Śmiertelność i obciążenie chorobami powodowane wybranymi najpoważniejszymi zagrożeniami” alkohol zajmuje trzecie miejsce wśród czynników ryzyka zdrowia populacji (po nadciśnieniu tętniczym i nikotynie). Ponadto odpowiedzialny jest za aż ponad 60 rodzajów chorób oraz urazów.

Raport WHO z 2016 r. informuje, iż w wyniku nadmiernego spożywania alkoholu na świecie w sposób pośredni i bezpośredni zmarło ponad trzy miliony osób, co oznacza, że był on powodem co 20- tego zgonu. Jeżeli zaś chodzi o koszty ekonomiczne jakie ponoszą budżety państw w związku z problemami alkoholowymi to są one szacowane przez Światową Organizację Zdrowia na poziomie 1,3 % PKB.

Rozwiązywanie problemów alkoholowych, a także szkód, które stanowią ich nieodłączny element, jak również przeciwdziałanie narkomanii nie może przyjmować charakteru jednorazowej kampanii. Problem ten jest na tyle poważny, że powinien być stałym elementem funkcjonowania nowoczesnego państwa na różnych poziomach, poczynając od Parlamentu, a kończąc na poziomie najbliższemu społeczeństwu, a więc na poziomie samorządów gminnych. Zważając na ten fakt, państwa europejskie podejmują liczne działania, których głównym celem jest ograniczenie spożycia napojów alkoholowych i przeciwdziałanie narkomanii, a w związku z tym zmniejszenie liczby problemów z nich wynikających. Stąd też, każdy kraj tworzy własny system rozwiązywania kwestii prawnych i społecznych, dostosowany do lokalnych potrzeb.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Łochów na 2021 rok”, zwany dalej Programem, określa gminną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizowania szkód społecznych i zdrowotnych, wynikających z używania alkoholu i narkotyków.

Realizację zadań z zakresu ochrony zdrowia nakłada na samorządy gmin art. 7 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r., poz. 713), a zadania własne gminy wynikają bezpośrednio z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r., poz. 2277 ze zm.).

Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonywane są poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności:

- tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje do powstrzymania się od spożywania alkoholu;
- działalność wychowawczą i informacyjną;
- ograniczanie dostępności alkoholu;
- leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu;
- zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie.

Program zawiera również zadania własne gminy w obszarze profilaktyki i terapii narkomanii, zawarte w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050)

Zadania w zakresie przeciwdziałania narkomanii wykonywane są przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo-wychowawczej i zdrowotnej, w szczególności przez:

- działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i zapobiegawczą;
- leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych;
- ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych;
- nadzór nad substancjami, których używanie może prowadzić do narkomanii;
- zwalczanie niedozwolonego obrotu, wytwarzania, przetwarzania, przerobu i posiadania substancji, których używanie może prowadzić do narkomanii.

Kierunki działań i sposoby ich realizacji zawarte w Programie dostosowane są do potrzeb lokalnych oraz możliwości ich prowadzenia określonych działań w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe.

Budowanie spójnej strategii przeciwdziałania problemom uzależnień w Gminie Łochów

opiera się na systemowości i konsekwentnym wdrażaniu działań profilaktycznych i terapeutycznych we współpracy z różnymi środowiskami prowadzącymi działania w tym zakresie. Działania te odzwierciedla niniejszy Program, który w sposób kompleksowy podejmuje problemy z obszaru uzależnień od napojów alkoholowych i środków psychoaktywnych oraz przemocy związanej z uzależnieniem.

1.2. PODSTAWY PRAWNE

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r., poz. 2277 ze zm.)
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050)
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2020 poz. 218)
4. Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. 2019 poz. 2365)
5. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2020 poz. 821)
6. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r., poz. 713),

1.3. ADRESACI DZIAŁAŃ PROGRAMU

Program adresowany jest głównie do:

- a) mieszkańców Gminy Łochów,
- b) dzieci, młodzieży i ich rodzin,
- c) kadry pedagogicznej szkół, wychowawców przedszkoli, pedagogów oraz psychologów szkolnych,
- d) organizacji pozarządowych,
- e) lokalnych instytucji działających na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień,
- f) osób uzależnionych oraz pijących szkodliwie i ryzykownie oraz ich rodzin,
- g) pozostałej społeczności lokalnej.

1.4 ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Źródłem finansowania zadań zawartych w Programie są środki finansowe budżetu gminy Łochów stanowiące dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wniesione przez podmioty gospodarcze w roku 2021, zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r., poz. 2277, ze zm.).

Planowana w 2021 roku wysokość środków na realizację programu 451 000,00 zł

1.5 REALIZATORZY PROGRAMU

Za koordynację i realizację Programu odpowiedzialny jest Przewodniczący Miejskiej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Program realizowany jest we współpracy z innymi podmiotami, w tym:

- komórkami organizacyjnymi Urzędu Miejskiego w Łochowie oraz jednostkami organizacyjnymi Gminy Łochów, będącymi dysponentami środków finansowych na realizację powierzonych zadań,
- szkołami, przedszkolami oraz Miejsko i Gminnym Ośrodkiem Kultury,
- placówkami ochrony zdrowia,
- podmiotami i instytucjami realizującymi zadania z obszaru profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w ramach swoich zadań statutowych,
- Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art.3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2019 r., poz. 688 ze zm.) (NGO).

1.6. MONITOROWANIE PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ NA TERENIE GMINY ŁOCHÓW I EWALUACJA PROGRAMU

Monitorowanie sytuacji odnoszącej się do uzależnień od alkoholu dostarcza informacji do planowania działań profilaktycznych, a także oceny ich skuteczności. Monitorowanie zjawisk związanych z uzależnieniami na terenie gminy Łochów polega głównie na:

- przeprowadzaniu cyklicznych, (co 4-5 lat) społecznych badań na temat skali uzależnień na terenie gminy Łochów,
- ewaluacji realizowanych programów profilaktycznych i terapeutycznych,
- analizie sprawozdań z realizacji zadań,
- przygotowaniu sprawozdania dla Rady Miejskiej w Łochowie.

1.7 SPOSÓB SPRAWOZDANIA

Burmistrz Gminy Łochów składa sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Radzie Miejskiej raz w roku, nie później niż do 31 marca za rok poprzedni, a także sprawozdanie z realizacji NPZ Wojewodzie Mazowieckiemu do 31 marca sprawozdanie

z realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii Krajowemu Biurze ds. Przeciwdziałania Narkomanii do 31 marca, a także sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do 15 kwietnia.

ROZDZIAŁ II

DIAGNOZA STANU PROBLEMÓW W ZAKRESIE UZALEŻNIEŃ I PRZEMOCY ORAZ ZASOBÓW W TYM OBSZARZE NA TERENIE GMINY ŁOCHÓW

Dla potrzeb opracowania Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021 w Gminie Łochów, przeprowadzono „Diagnozę Problemów Uzależnień i Innych Problemów Społecznych w Gminie Łochów”. Stanowiła ona podstawę do opracowania celów głównych, szczegółowych oraz konkretnych zadań Programu. Badania te obejmowały swoim zakresem zagadnienia dotyczące:

- problemów społecznych w świadomości mieszkańców Gminy Łochów,
- postawy wobec alkoholu, narkotyków dorosłych mieszkańców Gminy Łochów, w tym pracowników punktów sprzedaży napojów alkoholowych,
- młodzież w Gminie Łochów wobec problemów związanych ze spożywaniem alkoholu/ używaniem narkotyków,
- zjawisko przemocy w środowisku lokalnym.

Ponadto, uzupełnieniem danych uzyskanych w badaniach są dane jakościowe, będące wynikiem przeprowadzonych rozmów i zgłaszanych problemów przez: nauczycieli, pedagogów i dyrektorów szkół, członków Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, jak również innych osób pracujących w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.

2.1 POSTAWY WOBEC ALKOHOLU DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW GMINY

Biorąc pod uwagę wyniki przeprowadzonej diagnozy, większość mieszkańców spożywa alkohol okazjonalnie, co wskazuje na spożywanie alkoholu o niskim poziomie ryzyka. Duża część, bo aż 37 % respondentów to osoby deklarujące abstynencję.

Jak wynika z danych zamieszczonych przez PARPA, co ósmy dorosły Polak nie pije w ogóle alkoholu. Kilkanaście procent dorosłych Polaków spożywa alkohol problemowo.

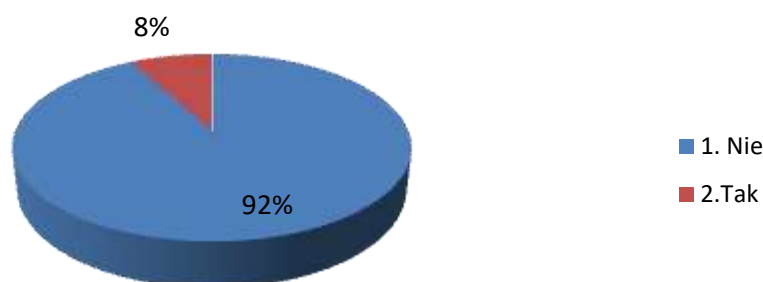

Szacuje się, że w grupie tej znajduje się ok. 900 tys. osób uzależnionych oraz ponad 2 mln osób pijących alkohol ryzykownie lub szkodliwie. Większość pijących spożywa alkohol w sposób, który nie powoduje negatywnych konsekwencji dla nich i dla osób z ich otoczenia.

Można zatem wskazać, iż postawy mieszkańców gminy Łochów wobec spożywania alkoholu są raczej pozytywne.

Mieszkańcy gminy Łochów odpowiadali także na pytanie, czy alkohol zawarty w winie lub piwie uznają za mniej szkodliwy niż ten zawarty w wódce. Zdecydowana większość, bo aż 92 % mieszkańców udzieliła poprawnej odpowiedzi, twierdząc, iż nie ma między nimi różnicy. Jedynie 8% respondentów wierzy, że alkohol w piwie i w winie jest mniej szkodliwy, niż ten zawarty w wódce. Świadczy to o niewiedzy tej części badanej grupy, gdyż alkohol zawarty w winie, wódce, piwie, czy też innych napojach „wyskokowych” to zawsze ta sama substancja.

Czy uważa Pan/ Pani, że alkohol zawarty w winie/ piwie jest mniej szkodliwy niż ten w wódce?

Dla porównania, należy przytoczyć wnioski z przeprowadzonego przez agencję badawczą ARC Rynek i Opinia badanie nt. „Czego Polacy o alkoholu nie wiedzą?": „Poprosiliśmy naszych badanych o uszeregowanie napojów zawierających alkohole, w zależności od zawartości czystego alkoholu w każdym z nich. Żadna z badanych osób nie potrafiła podać prawidłowej odpowiedzi (cztery z nich były blisko). Tylko 55 osób (czyli 5,5%) prawidłowo wskazało półlitrowe piwo jako zawierające najwięcej (20g) czystego alkoholu”.

Wobec czego, należy przyjąć, że badani mieszkańcy gminy Łochów odznaczają się na tle przytoczonych badań wysokim poziomem wiedzy na temat szkodliwości alkoholu. Jednakże ważnym jest aby ta pozytywna tendencja była stale podtrzymywana. Stąd też nasuwa się wniosek o konieczności przeprowadzenia wśród mieszkańców gminy Łochów kampanii informacyjnej, której nadrzędnym celem będzie zwrócenie uwagi na negatywne

skutki nadmiernego spożywania alkoholu, które w szczególności w sposób szkodliwy oddziałują na organizm, a także niosą za sobą niekorzystne konsekwencje społeczne. Postawa mieszkańców w stosunku do spożywania alkoholu to nie jedynie wiedza na ten temat ale również ich przekonania i emocje, które w znacznym stopniu wpływają na motywację mieszkańców sięgających po alkohol. Dlatego też, warto zastanowić się nad organizacją otwartych spotkań mających na celu kształtowanie umiejętności i kompetencji społecznych związanych z asertywnością, radzeniem sobie z negatywnymi emocjami, czy identyfikacją podejmowanych przez siebie zachowań ryzykownych oraz źródeł ich występowania.

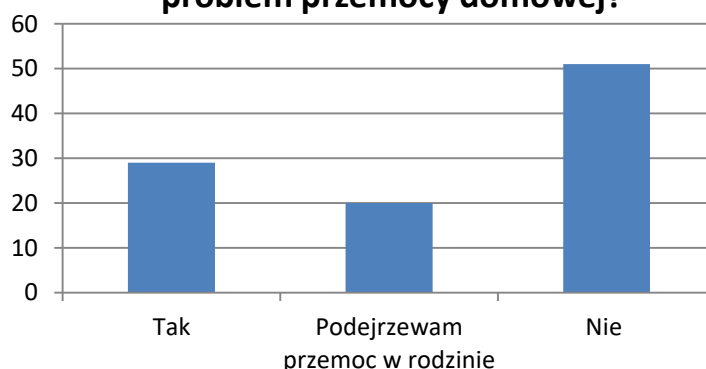
Odnosząc się do kolejnego problemu jakim jest m.in. przyjmowanie substancji odurzających, uzależnienie od hazardu, a także uzależnienia od komputera lub internetu to z przeprowadzonych badań wynika, iż niewiele ponad połowa mieszkańców, bo 51% twierdzi, iż nie ma w swoim otoczeniu osób przyjmujących substancji odurzających. W subiektywnej ocenie większości mieszkańców zjawisko uzależnienia od hazardu jest bardzo i dość rzadkie – łącznie 78% odpowiedzi.

2.2 PRZEMOC W RODZINIE

Wśród pytań zawartych w ankiecie, mieszkańcy odpowiadali również na te związane z przemocą w rodzinie. Przemoc domowa to również duży problem wśród polskiego społeczeństwa. Tak jak i obywatele innych krajów Unii Europejskiej, tak i Polacy spotykają się w swoim środowisku z osobami, które takiej przemocy domowej doświadczają. Niestety wyniki badań potwierdzają, iż w żadnym z państw Unii problem ten nie został całkowicie rozwiązany. Należy zatem zwrócić szczególną uwagę, na te działania przestępcze zanotowane w naszej gminie, które odnoszą się do funkcjonowania rodziny oraz świadczą o jej dysfunkcyjności. Nierzadko pierwszym sygnałem świadczącym o tym, iż w rodzinie dzieje się coś złego, jest wezwanie policji przez sąsiadów, bądź samych uczestników do tzw. „awantury domowej”.

Przemoc jest problemem, z którym zmierza się wiele rodzin. Z dokonanej analizy uzyskanych odpowiedzi wynika, iż 29 % mieszkańców ma w swoim otoczeniu osoby, które takiej przemocy doświadczają. Nieco mniej – 20% podejrzewa, że tak się dzieje. 51 % mieszkańców jednak stwierdziła, że takich rodzin nie zna.

Czy w swoim otoczeniu zna Pan/Pani rodziny, w których występuje problem przemocy domowej?

W celu zwiększenia świadomości mieszkańców ukierunkowanej na przemoc w rodzinie, jak również na temat instytucji oferujących pomoc z tego zakresu gmina powinna zwiększyć liczbę działań edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w postaci artykułów w mediach, organizowania konferencji naukowej dla mieszkańców gminy oraz specjalistów pracujących w obszarze przemocy w rodzinie. Jedną z prostszych i najbardziej ekonomicznych metod dotarcia do dużej liczby osób byłyby plakaty oraz ulotki psychoedukacyjne zawierające informacje o lokalnych instytucjach, które niosą pomoc osobom doznającym przemocy.

2.3 PICIE ALKOHOLU ORAZ SPOŻYWANIE SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH WŚRÓD MŁODZIEŻY

W ramach diagnozy poddano badaniu młodzież, uczącą się w placówkach oświatowych, znajdujących się na terenie Gminy Łochów. Niestety ale młodzi ludzie coraz wcześniej zaczynają przygodę w tej dziedzinie. Respondentom zadano kilka pytań sprawdzających ich świadomość oraz wiedzę o problemie alkoholowym, jak również o problemach związanych z przyjmowaniem substancji psychoaktywnych.

Z przeprowadzonych badań wynika, iż inicjację alkoholową ma za sobą 63% badanych uczniów w wieku 13-15 lat oraz 27% uczniów klas podstawowych w przeszłości próbowało alkoholu. W przypadku większości uczniów klas podstawowych kontakt z alkoholem był jednorazowy lub próbowali go raz lub kilka razy w życiu (21%). Jeżeli zaś chodzi o uczniów, w przedziale wiekowym 13-15 lat to już 27% spożywała alkohol raz lub kilka razy w życiu.

Przeprowadzone badanie dotyczyło również inicjacji nikotynowej. Tu wyniki wskazały, że 15% uczniów w wieku 7-12 lat oraz 51% uczniów w wieku 13-15 lat ma za sobą kontakt z nikotyną. Większość uczniów gminy Łochów, którzy mają za sobą inicjację nikotynową aktualnie nie pali papierosów (łącznie: SP – 93%; GIM – 76%). Sporadycznie po nikotynę sięga 6% uczniów SP oraz 15% uczniów GIM a 4% z nich pali papierosy regularnie.

Z wypowiedzi uczniów w wieku 13-15 lat wynika, że swój pierwszy kontakt z dopalaczami lub narkotykami, co jest sygnałem ostrzegawczym, mieli przede wszystkim na spotkaniu ze znajomymi (7%), w szkole (2%) lub za przyzwoleniem rodziny (3%). Badani uczniowie nie mają problemów z przyjmowaniem tego rodzaju substancji psychoaktywnych. Ich deklaracje przede wszystkim dotyczą tego, że ta kwestia ich nie dotyczy.

Większość uczniów SP spędza przed komputerem 2 do 3 godzin. (43%). Ich 32% kolegów w wieku 13-15 lat spędza przed komputerem 4 – 5 godzin dziennie. Większość uczniów nie korzystało nigdy z formy „rozrywki” jaką jest gra na automatach. Należy mieć zatem na uwadze, iż trzeba wspierać wszelkie inicjatywy, których celem jest rozwijanie pasji uczniów, w taki sposób aby stały się one bardziej atrakcyjną i aktywną formą spędzania czasu niż surfowanie po stronach internetowych oferujących niewiele wartościowych treści. Oczywiście korzystanie z komputera przez młodych ludzi ma też swoje pozytywne aspekty ale ważny jest sposób korzystania z niego. Chodzi tu głównie o wybór odpowiednich stron i portali, tak aby przynosiły one korzyści dla młodych ludzi. Ważną rolę w tej kwestii odgrywają rodzice, dlatego też ważnym jest aby byli oni włączeni w takie działania, gdyż mają oni możliwość nadzorowania tego, jak ich dzieci wykorzystują domowe komputery i inne urządzenia z dostępem do Internetu. Także nauczyciele mogą podsuwać uczniom na lekcjach adresy ciekawych stron, związane w jakiś sposób z przedmiotem lekcji.

Konieczna jest zatem szeroko rozumiana edukacja z zakresu bezpiecznego korzystania z internetu, która powinna polegać między innymi na wspieraniu świadomości prawnej, umiejętności ochrony przez niebezpiecznymi sytuacjami, a także wiedzy dotyczącej ochrony własnych danych. Istotnym jest również, aby oddziaływać na zmianę postaw i przekonań wśród młodzieży, promować zachowania wolne od używek oraz asertywność, np. w sytuacji presji rówieśniczej. Zgodnie z rekomendacjami Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pozalekcyjne zajęcia sportowe powinny być połączone ze strategiami profilaktycznymi. Ważne także, by grupa dzieci zagrożona negatywnym wpływem problemów alkoholowych miała możliwość uczestniczyć w specjalnie dla nich przygotowanych zajęciach, m.in. na zorganizowanych w tym celu koloniach. Działania takie zaleca się organizować w przyszłości, ponieważ wczesne doświadczenia

w zakresie kontaktu z używkami odgrywają znaczącą rolę w kształtowaniu nawyków. Te z kolei mają bezpośredni wpływ na ryzyko wystąpienia w przyszłości problemu ze spożywaniem alkoholu lub nawet uzależnieniem i jego konsekwencjami. Istotą oddziaływań profilaktycznych jest kształtowanie postaw, wzmacnianie umiejętności społecznych oraz zmiana zachowań. W osiągnięciu tych celów mogą pomóc odpowiednio przeprowadzone warsztaty dla dzieci, spotkania z rodzicami i szkolenia dla nauczycieli. Najbardziej skuteczne są takie oddziaływania, które dają szansę zmiany postaw jak największej grupy osób, która może wpływać na dzieci i młodzież w taki sposób by te nie wchodziły na grunt zachowań ryzykownych. Rodzice i nauczyciele odgrywają tutaj istotną rolę modeli, których to obserwują i na których wzorują się uczniowie.

W przeprowadzonych badaniach połowa ankietowanych wskazała, że nie jest ofiarą przemocy szkolnej. Zauważyć jednak można, że w klasach starszych (32%) w wyższym stopniu niż w klasach podstawowych (12%) występuje zjawisko „chrztu” młodszych uczniów.

Otrzymane wyniki mogą posłużyć za zachętę do organizowania szkolnych warsztatów, podczas których dzieci i młodzież będą mieli okazję do wspólnego zastanowienia się nad alternatywnymi sposobami rozładowywania negatywnych emocji i skutecznymi sposobami rozwiązywania konfliktów, bez używania przemocy. Należy także ciągle udoskonalać szkolne systemy przeciwdziałania i reagowania na przemoc, w które włączać trzeba rodziców, od których dzieci i młodzież czerpią wzorce w zakresie stosowania przemocy jako rozwiązania codziennych problemów.

Uczniowie w gminie Łochów deklarują w ogromnej większości bardzo dobre lub raczej dobre relacje z opiekunami. Łącznie 84% uczniów szkoły podstawowej, 73% uczniów w wieku 13-15 lat chciałoby lub raczej chciałoby podzielić się wątpliwościami z rodzicami. Z kolei łącznie odpowiednio 65% uczniów klas podstawowych a tylko 38% uczniów w przedziale wiekowym 13-15 obdarzyłoby zaufaniem pedagogów.

Trzeba jednak zwrócić uwagę na fakt, że uczniowie dużo rzadziej wskazali w kwestii zaufania nauczycieli. Zatem godne polecenia byłoby zorganizowanie spotkań dla wychowawców ze specjalistami z zakresu profilaktyki, podczas których nauczyciele mogliby zdobyć wiedzę na temat sposobów wzmacniania relacji zaufania i budowania zasobów chroniących. Pożądane byłoby zaaranżowanie odpowiednio poprowadzonych godzin wychowawczych z młodzieżą, na których nauczyciel będzie miał okazję pokazać się uczniom nie tylko jako osoba odpowiedzialna za sprawy organizacyjne i prowadzenie danego

przedmiotu, ale także jako godny zaufania dorosły, który jest otwarty na trudne kwestie osobiste trapiące dzieci i młodzież.

2.4 POSTAWY WOBEC PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH PRACOWNIKÓW/ WŁAŚCICIELI PUNKTÓW SPRZEDAŻY NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

Znaczącą grupą, która może zarysować szczególny obraz problemów o podłożu alkoholowym występujących w Gminie, są sami pracownicy punktów sprzedaży napojów alkoholowych na co dzień spotykający się z konsumentami tego napoju. Ich postawa w stosunku do konsumentów, a także przestrzeganie prawa w zakresie sprzedaży alkoholu może w znaczący sposób przyczynić się ograniczenia problemów związanych z nadużywaniem alkoholu zarówno przez nieletnich jak i osoby dorosłe.

Z przeprowadzonego badania wśród tej grupy wynika, że sprzedawcy napojów alkoholowych odznaczają się wysokim poziomem świadomości na temat szkodliwości napojów o potencjalnie niższej zawartości procentowej alkoholu. Ponad połowa respondentów (52%) uważa, że dostęp do napojów alkoholowych powinien być ograniczony, bądź kontrolowany.

W odniesieniu do spożywania alkoholu przez młodzież, 83 % sprzedawców nie uważa, by takie osoby miały łatwy dostęp do alkoholu. Wszyscy jednak byli zgodni co do tego, że alkohol nie powinien być dostępny dla osób poniżej 18 roku życia. Próby kupna alkoholu przez osobę poniżej 18 roku życia zdarzają się kilka razy w roku (41%) oraz miesiącu (56%) a kolejne 3% sprzedawców twierdzi, że kilka razy w tygodniu.

Spożywanie alkoholu jest często przyczyną agresji u spożywających. 7% przebadanych sprzedawców przyznaje, że w ciągu ostatnich 3 miesięcy doszło do nieprzyjemnych zajść związanych ze spożywaniem alkoholu w obrębie sklepu.

Znaczna większość, bo aż 76% sprzedawców wskazało, że nigdy nie sprzedało alkoholu osobom, co do których miały podejrzenie, że są nieletnie; 21% badanych wskazało, że nie mieli pewności co do wieku osoby, której sprzedały alkohol. W przypadku wątpliwości co do wieku kupującego sprzedawcy napojów alkoholowych nie mają problemu i nie czują się skrepowani pytając o dowód osobisty.

Tak przedstawiają się wyniki przeprowadzonej diagnozy. Niestety pogłębione badanie, które zostało zrealizowane w ramach projektu „Odpowiedzialny sprzedawca” jest mniej optymistyczne. Wynika to z przeprowadzenia kontroli 29 punktów alkoholu, aż w 9, sprzedawcy nie prosili kupujących o dowód osobisty i sprzedali alkohol osobie wyglądającej na niepełnoletnią, czyli tzw „tajnemu klientowi”. Wniosek nasuwa się jeden- konieczne jest podjęcie intensywnych działań w tym zakresie.

2.5 DZIAŁANIE MIEJSKIEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH (MKRPA)

Komisja rozwiązywania problemów alkoholowych jest powoływana na podstawie art. 41 ust. 3 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi przez wójta/burmistrza/prezydenta miasta. W skład miejskich komisji rozwiązywania problemów alkoholowych wchodzi osoby przeszkolone w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych (art. 41 ust. 4 ww. ustawy), a zasady wynagradzania członków gminnych komisji określa rada gminy w gminnych programach rozwiązywania problemów alkoholowych (art. 41 ust. 5 ww. ustawy). Do ustawowych zadań miejskiej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych należy:

- a) inicjowanie działań dotyczących realizacji Programu;
- b) współpraca z podmiotami realizującymi zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych;
- c) prowadzenie działalności informacyjnej, służącej rozwiązaniu problemów alkoholowych;
- d) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowanie w stosunku do osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, w tym:
  - motywowanie osób do podjęcia leczenia odwykowego,
  - udzielanie informacji o sposobach i miejscach uzyskania pomocy w rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
  - kierowanie osób zgłoszonych do MKRPA na specjalistyczne badania diagnostyczne (diagnoza choroby),
  - kierowanie do sądu wniosków w sprawie orzeczenia o zastosowanie wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego,
  - udział w postępowaniu sądowym,
- e) wydawanie opinii o zgodności z uchwałami Rady Miejskiej w Łochowie lokalizacji i limicie zezwoleń na sprzedaż alkoholu, zgodnie z art. 18 ust. 8 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- f) współudział w kontrolowaniu przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń zgodnie z zapisami ustawy.

Za realizację zadań ustawowych, w tym wykonywanych podczas posiedzeń MKRPA, przysługuje jej członkom wynagrodzenie w postaci diety w wysokości 10% minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalone w trybie i na zasadach określonych ustawą z dnia

10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę za udział w każdym posiedzeniu MKRPA. Podstawą do wypłacenia wynagrodzenia, o którym mowa powyżej będzie lista obecności z każdego posiedzenia MKRPA poświadczona przez jej Przewodniczącego.

Członkom Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługują należności na pokrycie kosztów związanych z podróżą służbową na zasadach określonych w rozporządzeniu dotyczącym zasad ustalania oraz wysokość należności przysługujących pracownikom z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju z zastrzeżeniem, iż podróżą służbową jest wykonywanie zadań przez członków Komisji określonych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2021 rok, z wyłączeniem dojazdów na posiedzenie komisji.

ROZDZIAŁ III

CELE I KIERUNKI DZIAŁAŃ PROGRAMU

3.1 CEL GŁÓWNY

Celem głównym programu jest zapobieganie i ograniczanie powstawaniu problemów alkoholowych i narkotykowych, minimalizowanie rozmiarów i natężenia tych, które aktualnie występują oraz rozwijanie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi. Ograniczanie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych i używania innych środków psychoaktywnych realizowane będzie poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Łochów oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych.

Realizacja zadań wynikających z Programu dotyczy głównie działań związanych z profilaktyką. Odnosi się to w szczególności do: prowadzenia szkoleń profilaktycznych dla uczniów oraz szkoleń i konferencji dla rodziców, nauczycieli i innych grup zawodowych, a także działań promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania czasu przez rodziny, dzieci i młodzież.

3.2 CELE SZCZEGÓŁOWE

Cel 3.2.1 Zwiększenie skuteczności nowoczesnej profilaktyki zintegrowanej			
Lp	Kierunki działań	Sposób realizacji	Realizator

1.	Koncentrowanie i kompleksowość działań we wszystkich środowiskach (przedszkola, szkoły, rodzina, środowiska rówieśnicze) oraz wzmacnianie czynników chroniących i eliminowanie czynników ryzyka:	– doskonalenie i integrowanie treści programów profilaktyki problemowej zapobiegającej szerokiemu spektrum zachowań ryzykownych.	MKRPA, placówki oświatowe, placówki zdrowia, MGOPS
2.	Doskonalenie metod i form oddziaływań profilaktycznych oraz stosowanie skutecznych strategii profilaktycznych:	– prowadzenie szkoleń dla dyrektorów szkół, pedagogów, nauczycieli, członków Rady Miejskiej w Łochowie oraz innych podmiotów mających wpływ na kształt polityki przeciwdziałania problemom alkoholowym oraz narkomanii w Gminie Łochów, na temat wdrażania działań profilaktycznych w społeczności lokalnej, w tym wśród dzieci i młodzieży.	MKRPA, placówki oświatowe
3.	Monitorowanie działań profilaktycznych	– wprowadzenie do profilaktyki programów, które umożliwiają przeprowadzenie ewaluacji podjętych działań.	MKRPA

Cel 3.2.2 Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie

1.	Uświadamianie o szkodliwości nadużywania alkoholu dla jednostki oraz życia codziennego i społecznego, krzewienie trzeźwości i abstynencji oraz wykorzeniania szkodliwych zwyczajów i sposobów picia alkoholu:	– prowadzenie powszechnej edukacji w zakresie wiedzy o szkodliwości alkoholu i innych substancji uzależniających oraz zagrożeniu uzależnieniami behawioralnymi (hazard, Internet), w szczególności przez edukację publiczną; – promowanie zdrowego stylu życia, m.in. poprzez kampanie, festyny, imprezy dla mieszkańców Gminy Łochów, zajęcia integracyjne, zwłaszcza dla dzieci i młodzieży; – realizacja kampanii na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców oraz bezpieczeństwa ruchu drogowego; – informowanie o dostępności usług terapeutycznych i pomocowych dla osób uzależnionych i ich rodzin.	oświatowe, placówki zdrowia, MGOPS, NGO
2.	Realizowanie zorganizowanych zajęć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży oraz ich rodzin:	– finansowanie, dofinansowywanie programów z zakresu profilaktyki uzależnień, w tym: programów informacyjno-edukacyjnych, programów środowiskowych, programów rówieśniczych, programów socjoterapeutycznych oraz innych programów zawierających elementy terapii; – realizowanie programów adresowanych do tzw. „grup ryzyka”, np.: programów opóźniania inicjacji alkoholowej lub nikotynowej adresowane do całej populacji dzieci wchodzących w okres pierwszych	MKRPA, placówki oświatowe, placówki zdrowia, MGOPS, NGO

		<p>eksperymentów z substancjami psychoaktywnymi;</p> <ul style="list-style-type: none"> – realizacja zajęć w ramach programów interwencyjnych na rzecz dzieci, młodzieży i rodzin z problemem alkoholowym, – realizacja zajęć w ramach programów alternatywnych z uwzględnieniem zajęć pozalekcyjnych, dodatkowych zajęć ruchowych (sportowych, tanecznych, itp.) – realizacja programów edukacyjnych dla rodziców i wychowawców, – realizacja zajęć dodatkowych, zgodnych z zainteresowaniem dzieci, w czasie wolnym od nauki, w tym podczas ferii oraz wakacji, w ramach funkcjonowania placówek wsparcia dziennego. 	
3.	<p>Promowanie zdrowego stylu życia, bezpiecznego i trzeźwego sposobu spędzania czasu przez rodziny, dzieci i młodzież; wzmacnianie motywacji do większej aktywności w życiu społecznym:</p>	<ul style="list-style-type: none"> – finansowanie, dofinansowanie zajęć, imprez i projektów realizowanych przez organizacje sportowe, wspieranie rozwoju młodych talentów; – promowanie zdrowego stylu życia, m.in. poprzez zajęcia integracyjne, zwłaszcza dla dzieci i młodzieży; – promocja zdrowego, bezpiecznego stylu życia, zdrowia psychicznego, poprzez organizowanie, finansowanie, dofinansowywanie różnego rodzaju imprez oraz wydarzeń społeczno – kulturalnych adresowanych do mieszkańców Gminy Łochów; – udział w ogólnopolskich oraz lokalnych kampaniach i akcjach informacyjno-edukacyjnych, skierowanych do różnych grup odbiorców (konferencje, szkolenia, warsztaty, eventy); – wykonanie i zakup materiałów profilaktycznych: prasa i książki specjalistyczne, broszury, plakaty, druki ulotne, nagrody w konkursach i zawodach oraz inne materiały informacyjne, edukacyjne i promocyjne. 	<p>MKRPA, placówki oświatowe, placówki zdrowia, MGOPS, NGO</p>
Cel 3.2.3 Ograniczanie dostępności alkoholu i innych środków psychoaktywnych			
1.	<p>Zmniejszenie dostępu osób nieletnich do alkoholu:</p>	<ul style="list-style-type: none"> – realizacja programów profilaktyki uniwersalnej skierowanych do dzieci i młodzieży; – kontrole sklepów i lokali gastronomicznych pod kątem przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, zwłaszcza zakazu sprzedaży i podawania alkoholu nieletnim; – szkolenia sprzedawców napojów alkoholowych; – optymalizacja gęstości sieci punktów sprzedaży alkoholu w Łochowie; – ograniczanie sprzedaży alkoholu w 	<p>MKRPA</p>

		poobliżu obiektów chronionych.	
2.	W spieranie działań zmierzających do ograniczenia dostępności różnych substancji psychoaktywnych (między innymi „dopalaczy” oraz innych środków odurzających).	-prowadzenie szkoleń adresowanych do wybranych grup odbiorców, mających na celu minimalizowanie szkód społecznych wynikających z używania substancji psychoaktywnych.	MKRPA, Zespół Interdyscyplinarny
Cel 3.2.4 Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem od alkoholu, narkotyków, innych substancji psychoaktywnych			
1.	Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i członków rodzin z problemem alkoholowym i narkomanii oraz osób dotkniętych przemocą domową:	– udzielanie osobom uzależnionym i ich rodzinom informacji na temat uzależnień; – udzielanie osobom uzależnionym i ich rodzinom konsultacji oraz porad	MKRPA, Zespół Interdyscyplinarny, MGOPS
2.	W spieranie działania placówek lecznictwa odwykowego:	– finansowanie dodatkowych programów terapeutycznych dla uzależnionych, współuzależnionych oraz DDA, a także ofiar i sprawców przemocy domowej, uzupełniających ofertę świadczeń zdrowotnych finansowanych przez NFZ; – dofinansowanie poprawy warunków bazy lokalowej i ich wyposażenia; – dofinansowanie podnoszenia kwalifikacji pracowników lecznictwa odwykowego.	MKRPA
3.	Realizacja działań zmierzających do aktywizacji zawodowej i społecznej osób uzależnionych:	– finansowanie i wspieranie wybranych programów wspomagających proces readaptacji społecznej dla osób uzależnionych, członków rodzin z problemem alkoholowym i narkomanii oraz osób dotkniętych przemocą domową.	MKRPA, Zespół Interdyscyplinarny, MGOPS
4.	Współpraca z ruchami samopomocowymi:	– wspieranie klubów abstynenta oraz innych form działań pomocowych poza terapią, których odbiorcami są osoby uzależnione i ich rodziny; – informowanie osób z rozpoznany problemem alkoholowym o możliwości skorzystania ze wsparcia Wspólnoty Anonimowych Alkoholików, itp.	MKRPA, Zespół Interdyscyplinarny,
Cel 3.2.5 Zwiększanie dostępności i podniesienie jakości pomocy osobom i ich rodzinom, w których występują problemy związane z używaniem alkoholu, narkotyków oraz innych substancji psychoaktywnych w szczególności z problemem alkoholowym			
1.	Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa dla osób i rodzin uwikłanych w przemoc w rodzinie i sytuacje kryzysowe w Punkcie Konsultacyjnym:	– konsultacje specjalistów; – zajęcia edukacyjne, w tym warsztaty i, np.: warsztaty umiejętności społecznych, życia codziennego, treningi, np.: treningi zachowań; – pomoc i wsparcie psychologiczne; – zajęcia będące alternatywą wobec używania substancji psychoaktywnych, wspomagające proces zdrowienia; – wspieranie osób uzależnionych po ukończonych programach terapii podstawowej i pogłębionej;	MKRPA, Zespół Interdyscyplinarny, MGOPS

		<ul style="list-style-type: none"> – pomoc udzielana osobom uzależnionym od narkotyków, hazardu, Internetu, nikotyny; – działalność z zakresu aktywizacji społecznej i zawodowej; – monitorowanie sytuacji osób/rodzin objętych pomocą oraz procedurą „Niebieskiej Karty”, w których występuje również problem uzależnienia; – dofinansowanie zadań realizowanych w ośrodkach interwencji kryzysowej dla ofiar przemocy w rodzinie; – szkolenia dla służb zajmujących się przeciwdziałaniem zjawisku przemocy w rodzinie, w tym Zespołu Interdyscyplinarnego; – dofinansowanie programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie; – dofinansowanie programów terapeutycznych dla ofiar przemocy w rodzinie; – finansowanie pomocy psychologicznej, prawnej, pedagogicznej dla ofiar przemocy w ramach pracy zespołów interwencyjnych w środowisku zdarzenia. 	
2.	Prowadzenie placówek wsparcia dziennego:	<ul style="list-style-type: none"> – prowadzenie działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych; – finansowanie różnych form pomocy dla dzieci oraz rodzin, w których występują problemy w związku z używaniem substancji psychoaktywnych oraz przemocą w rodzinie, poprzez organizację wolnego czasu i wypoczynku, prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych; – prowadzenie programów i konsultacji edukacyjnych służących zwiększaniu kompetencji i umiejętności wychowawczych w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie i będących w sytuacjach kryzysowych; 	MKRPA
<p>Cel 3.2.6 Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi jednostkami pożytku publicznego w obszarze profilaktyki i terapii uzależnień.</p>			
1.	Wspomaganie działalności organizacji pozarządowych, realizujących programy profilaktyczne:	<ul style="list-style-type: none"> – finansowanie zajęć, imprez i projektów, wyjazdów wakacyjnych, feryjnych, zajęć dodatkowych, zgodnych z zainteresowaniami uczestników z elementami profilaktyki uzależnień i zachowań ryzykownych; – udzielanie pomocy merytorycznej oraz organizacyjnej. 	MKRPA
2.	Współdziałanie z instytucjami i organizacjami pozarządowymi	<ul style="list-style-type: none"> – współpraca w realizacji programów profilaktycznych dla dzieci, młodzieży, 	MKRPA, Zespół

	<p>prowadzącymi programy z zakresu przeciwdziałania i terapii uzależnień:</p>	<p>rodzin, w tym z grup podwyższonego ryzyka;</p> <ul style="list-style-type: none"> – współpraca w realizacji programów terapeutycznych dla osób uzależnionych i ich rodzin; – współpraca w realizacji programów szkoleniowych dla osób pracujących z osobami zagrożonymi oraz uzależnionymi od alkoholu i substancji psychoaktywnych. 	<p>Interdyscyplinary, MGOPS, NGO</p>
--	---	---	--

Cel 3.2.7 Zapewnienie działania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1.	<p>Tworzenie warunków do pracy Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łochowie:</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wynagrodzenia dla członków MKRPA, obsługa administracyjna i utrzymanie lokalu oraz wyposażenie w sprzęt komputerowy; – dodatkowe szkolenia dla członków Komisji; – pokrywanie kosztów sądowych, wydawania opinii przez biegłych orzekających w sprawie uzależnienia od alkoholu oraz innych niezbędnych kosztów wynikających z działań Komisji; – zakup materiałów, nagród, wydawnictw, prasy do realizacji działań z zakresu problematyki uzależnień. 	<p>MKRPA, UM w Łochowie</p>
2.	<p>Diagnozowanie i monitorowanie problemów uzależnień oraz badanie efektywności lokalnych działań podejmowanych w ramach Programu:</p>	<ul style="list-style-type: none"> – prowadzenie badań, monitorowanie problemów społecznych, związanych z używaniem substancji psychoaktywnych oraz przemocą w rodzinie; – opracowywanie, wykonywanie materiałów służących realizacji działań z zakresu problematyki uzależnień. 	<p>MKRPA</p>
3.	<p>Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łochowie</p>	<ul style="list-style-type: none"> – podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego; – podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego. 	<p>MKRPA</p>

Cel 3.2.8 Podnoszenie kompetencji oraz jakości usług podmiotów realizujących działania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

1.	<p>Zwiększenie skuteczności działań podmiotów uprawnionych do pracy z osobami borykającymi się z problemem alkoholowym, substancjami odurzającymi:</p>	<ul style="list-style-type: none"> – szkolenia dla służb zajmujących się przeciwdziałaniem zjawisku przemocy w rodzinie, w tym Zespołu Interdyscyplinarnego, członków MKRPA, dyrektorów szkół, pracowników podmiotów odpowiedzialnych za realizację działań związanych z realizacją Programu ; – udział lub organizowanie, współorganizowanie szkoleń, konferencji, seminariów i innych podnoszących poziom 	<p>MKRPA, placówki oświatowe, placówki zdrowia, Zespół Interdyscyplinary, MGOPS, UM w</p>
----	--	---	---

		kwalifikacji realizatorów działań z zakresu profilaktyki zintegrowanej oraz problematyki uzależnień.	Łochowie
--	--	--	----------

ROZDZIAŁ IV

WYDATKI ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ PROGRAMU

Główne wydatki związane z realizacją Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

1.	Prowadzenie i tworzenie placówek wsparcia dziennego.
2.	Opinie biegłego.
3.	Realizacja programów profilaktycznych.
4.	Lokalne imprezy profilaktyczne (wydarzenia sportowo - rekreacyjne, konkursy, koncerty, spektakle teatralne, happeningi, wyjazdy integracyjne, festyny).
5.	Wypoczynek letni z programem profilaktycznym dla dzieci i młodzieży
6.	Prowadzenie zajęć opiekuńczo – wychowawczych i pozalekcyjnych zajęć promujących pozytywne wzorce osobowościowe i zdrowy tryb życia.
7.	Doposażenie świetlic opiekuńczo-wychowawczych, klubów zainteresowań, w tym młodzieżowych klubów sportowych, ognisk, teatrów.
8.	Dożywanie dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych alkoholizmem.
9.	Dofinansowanie programów terapeutycznych dla współuzależnionych i uzależnionych.
10.	Wspomaganie działalności organizacji pozarządowych, instytucji, osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów związanych z uzależnieniem i promujących zdrowy styl życia.
11.	Wynagrodzenia członków komisji.
12.	Szkolenia.
13.	Wyjazdy służbowe
14.	Utrzymanie i wyposażenie Punktu Konsultacyjnego ds. Uzależnień
15.	Wynagrodzenie specjalistów zatrudnionych w Punkcie Konsultacyjnym ds. Uzależnień
16.	Wyposażenie w sprzęt komputerowy Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Punkt Konsultacyjny ds. Uzależnień i Przemocy w Rodzinie.
17.	Działania skierowane na rzecz osób i rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie.

